

A koldus és a király

Abban a korban nem az állam állíttatta föl a közterek szobrait, hanem a nép tette össze néha utolsó fillérjeit. A régi szobrok gyűjtésből, közadakozásból épültek. (...)

Széchenyi István bronzszobra – Engel József műve – „a legnagyobb magyar” nagy alkotásainak színhelyén áll: a Magyar Tudományos Akadémia előtt, a Lánchíd közelében. Széchenyi 1860-ban halt meg, ugyanebben az évben indult meg a gyűjtés a szoboralapra, de csak 1880-ban avatták föl az alkotást. 1879 novemberében már minden kész volt ugyan, s meg lehetett volna tartani a szoboravatást, de várni kellett 1880 tavaszáig, mert Széchenyi fiai távol voltak. (...)

1. a, Ki állíttatta abban a korban a szobrokat?

b, Miből készült Széchenyi István szobra?

c, Ki készítette a szobrot?

d, Mikor avatták föl a szobrot?

 LIVEWORKSHEETS

Széchenyi Béla távol-keleti útját szakította meg. Bejárta már Amerikát, Afrika egy részét, s mint neves Kelet-kutató, Kínát, Hátsó-Indiát is. Öccsével együtt Konstantinápolyból érkezett haza.

Széchenyi Ödön személyében egy török pasa jött meg Budapestre. Bizony azt még a mérész fantáziájú emberek sem hitték volna, hogy közel kétszáz évvel a török kitakarodása és az utolsó török pasa halála után, Széchenyi fia török pasaként érkezik a magyar fővárosba. Széchenyi Ödön végzett hajóskapitány volt és kitűnő szervező. A többi közt ő szervezte meg a budapesti tűzoltóságot, s ezzel olyan nemzetközi tekintélyre tett szert, hogy a szultán meghívta a konstantinápolyi tűzoltóság megszervezésére. Feladatát olyan jól végezte el, hogy a szultán pasává tette, és altábornagyi rangban a török tűzoltóság főparancsnokává nevezte ki. (...)

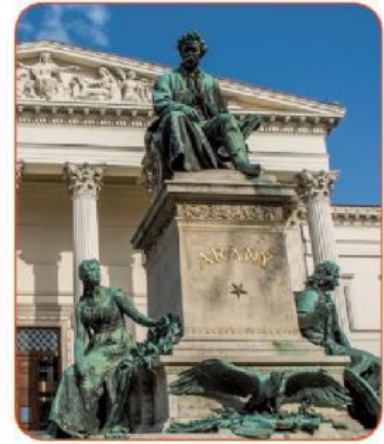
2. a, Mi volt Széchenyi Ödön foglalkozása?

b, Mit szervezett meg Budapesten és Konstantinápolyban is?

c, Mivé tette a szultán?

 LIVEWORKSHEETS

A Nemzeti Múzeum előtt Arany János szobrát állították fel. Stróbl Alajos bronzszobra ülve ábrázolja a Toldi íróját, aki anyni balladával, anyni mesével, anyni szépséggel és szomorúsággal ajándékozta meg nemzetét. (...)

3. a, Kinek a szobrát állították föl a Nemzeti Múzeum előtt?

b, Állva vagy ülve ábrázolja a szobor az író?

Vörösmarty Mihály carrarai márványból készült szobrát – Kallós Ede és Telcs Ede alkotását – 1908. május 24-én leplezték le azon a belvárosi téren, amelyet ma Vörösmarty térnek nevezünk. Ezen a téren nem csak az az érdekes, amit mindenki lát. De mit nem lehet soha látni a Vörösmarty-szobor előtt? A koldus pénzét meg a királyét.

4.a, Miből készült Vörösmarty Mihály szobra?

b, Hol áll a szobor?

 LIVEWORKSHEETS

Még a múlt században, 1896-ban kezdtek gyűjteni Vörösmarty szobrára. (...) Elküldték katonai zsoldjuk egy részét a bécsi kaszárnyákban szolgáló szegény magyar bakák is. Miután először nem márvány-, hanem rézszobrot terveztek, egy iskolás fiú egyetlen réz krajcárját küldte el azzal a megható üzenettel, hogy készítsék el belőle a szobor egyik kisujja körmét.

5. a, Mikor kezdtek el gyűjteni a szoborra?

b, Mit küldött el egy iskolás fiú?

c, Mit kért, mit készítsenek el belőle?

 LIVEWORKSHEETS

Az egyik küldeményen azonban még a különös adományokhoz szokott bizottsági tagok is elcsudálkoztak. Egy régi pénzdarabot, úgynevezett máriás húszast kaptak. A levélíró „Szent Antal kenyerére szorult ungvári koldus”-nak nevezte magát. Lisztkai Jánosnak hívták. A máriás húszast ötvenhárom évvel ezelőtt, még a jobb napokban édesanyjától örökölte, s örökségétől akkor sem vált meg, mikor kolduló nyomorúság lett a sorsa.

6. a, Hogy hívták az ungvári koldust?

b, Mit küldött a koldus?

 LIVEWORKSHEETS

A szoboralapra a király, Ferenc József nagy pénzt, ötezer koronát ajánlott fel. A szoborbizottság jegyzőkönyvei évről évre megállapították, hogy „még nem folyt be, de bejelentetett” a király ötezer koronája. Az udvar hibájából történt-e vagy a király feledékenységéből – nem tudjuk. De Ferenc József sohasem fizette meg az ötezer koronát. A koldus fizetett. Utolsó vagyonkáját, a pénzhez mellékelt adományozó-levélhez híven, beépítették a szoborba.

Ruffy Péter nyomán

7. a, Mennyi pénzt ajánlott föl Ferenc József a szoboralapra?

b, Végül befizette Ferenc József az ötezer koronát?

 LIVEWORKSHEETS

Áldott karácsonyt kívánok kedves Vince!

 LIVEWORKSHEETS